

Háskólinn á Akureyri

Kennaradeild – framhaldsbraut

Lífsleikni í grunnskólum við Eyjafjörð

Ingibjörg Jóhannsdóttir

Meistaraprófsritgerð lögð fram sem hluti
af námi til M.Ed.-gráðu í menntunarfræðum.

Meistaraprófsritgerð
Ingibjörg Jóhannsdóttir
Kt. 070767-3929

**Lífsleikni í grunnskólum
við Eyjafjörð**

er hér með viðurkennd sem hluti af námi til M.Ed.-gráðu í menntunarfræðum.

Akureyri í ágúst 2008

Meistaraprófsnefnd

Framhaldsbraut
Kennaradeildar Háskólans á Akureyri

Samantekt

Lokaritgerð þessi er að grunni til rannsókn sem gerð var meðal kennara í lífsleikni í grunnskólum í Eyjafirði. Hugað er að inntaki lífsleikni sem námgreinar í grunnskóla; á hvaða forsendum hún byggir og hvaða þörf henni er ætlað að mæta. Lífsleiknin er sett í alþjóðlegt fræðasamhengi. Þá er rakið hvernig hún birtist í skólastarfi og tekin dæmi um viðfangsefni lífsleikni í skólum. Sagt er frá markmiðum lífsleikni samkvæmt námskrá og fjallað um sumt af því efni sem ætlað er til lífsleiknikennslu í íslensku skólastarfi.

Í rannsóknarhluta verksins var leitast við að skoða hvernig lífsleikni birtist í starfi grunnskóla í Eyjafirði og byggir það á sýn kennara á lífsleikni. Rannsóknin var bæði eigindleg viðtalsrannsókn við fimm lífsleiknikennara og meginleg spurningalistakönnun er fór fram veturinn 2007-2008. Sendir voru út 70 spurningalistar á kennara sem fengust við lífsleiknikennslu að einhverju leyti og skiluðu sér til baka 44 listar sem unnið var úr. Spurt var út í ýmis viðhorf til lífsleikni og birtast þær niðurstöður í sérstökum kafla. Einnig eru sérstakir kaflar með niðurstöðum úr bæði fyrri og seinni viðtölum við kennara. Rannsóknarspurningin sem lagt var upp með er: „Hvert er megininntak og framkvæmd lífsleikni í grunnskólum á Eyjafjarðarsvæðinu og hver eru viðhorf kennara til lífsleikni sem kennslugreinar?“

Í samantekt koma fram helstu niðurstöður rannsóknar og samanburður á því sem áður var þekkt og vitað um lífsleikni. Í stuttu máli má segja að kennarar kannist við uppeldishlutverk sitt og líti svo á að allir kennarar séu lífsleiknikennarar. Kennarar telja lífsleikni hafa áunnið sér fastan sess og með henni hafi komið ýmsar nýjar áherslur í skólastarfi. Kennarar líta á lífsleikni sem mikilvæga námgrein og telja að almennt ríki jákvætt viðhorf til hennar. Efla þurfi þó fræðslu og menntun kennara í lífsleikni og þá væri gott að fá fleiri sérfræðinga sem hefðu aðkomu að ýmsum sviðum lífsleiknikennslu. Í grunnskólum er algengast að umsjónarkennarar annist lífsleiknikennslu.

Summary

This M.Ed.-thesis is based on research conducted among primary school teachers in so-called “life skills education” in Eyjafjörður. The questions broached are: What is the essence of life skills education, on what theoretical grounds is it based, and what is the need for it? Life skills education is also put into an international context. Its application in school contexts is explored and relevant examples given. The goals according to the curriculum are also analysed, as well as some textbooks used in life skills education in Icelandic schools.

The original research part of the thesis is about how life skills education is carried out in compulsory schools in Eyjafjörður, and is based on teachers’ views on such education. The research is both based on qualitative methods, with five interviews, and quantitative methods through a questionnaire administered in the school year 2007-2008. 70 copies of a questionnaire were sent to teachers of life skills, 44 of which were returned. The questions are about teachers’ views on, and attitudes towards, life skills education. The results are listed and analysed. There are also sections analyzing the in-depth interviews with teachers. The conclusions are distilled to answer the formal research question of the thesis, which is: “What is the main meaning of life skills education and how is it practised in compulsory schools in the district of Eyjafjörður, and what are teachers’ views about life skills education?”

The fundamental findings of the research are presented and compared to the existing literature. In sum, teachers are aware of their role as moral educators and they share the belief that all teachers are in a sense life-skills transmitters. Teachers believe that life skills education has got its proper place in the educational system and that it has brought something new to schools. Life-skills teachers believe that life skills forms an essential educational subject, and that, generally speaking, people are positive towards it. They are not so sure about the opinions of their own peers, however. Moreover, they question their own training in teaching the subject. They would also like to enlist the aid of more experts from outside the school in life-skills classes. In compulsory schools, it is in most cases the class teacher who teaches the subject in question.